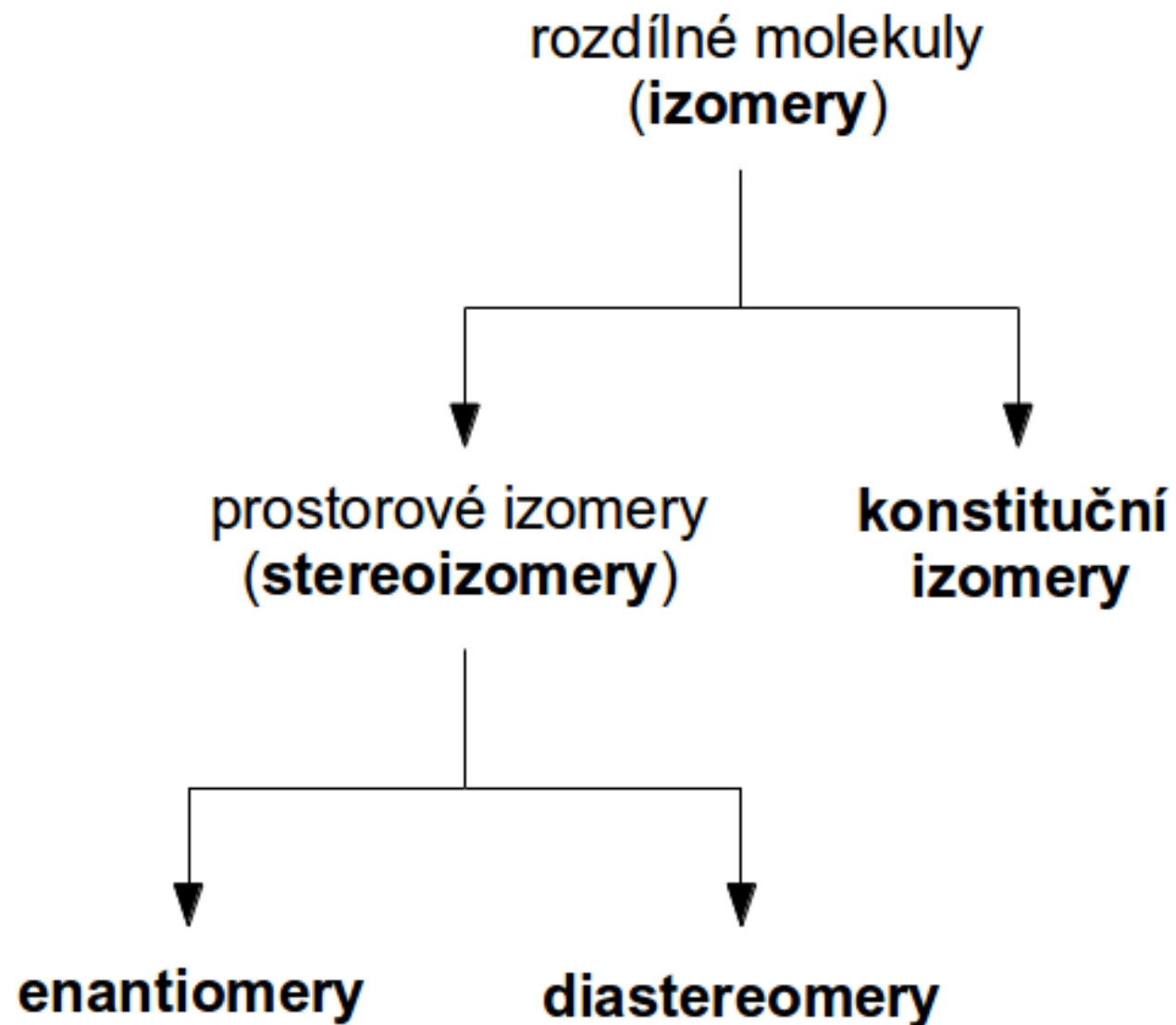
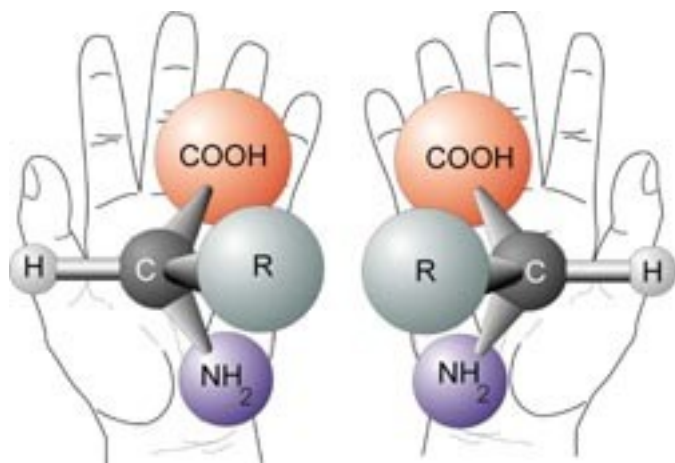

Isomery - různé molekuly, které mají stejný sumární vzorec.

Konstituce – způsob, jakým jsou atomy v molekule spojeny vazbami

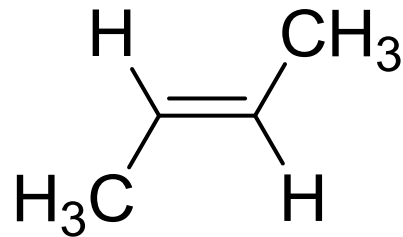

Zdrojem rozdílného prostorového uspořádání může být:

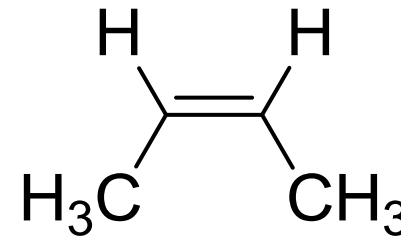
Konformace - prostorové uspořádání odvoditelné otáčením kolem σ -vazeb.

Konfigurace - prostorové uspořádání, které **nelze** odvodit konformačním pohybem.

Stereogenní centrum - část molekuly, která podmiňuje existenci stereoisomerů.

trans-but-2-en
(*E*)-but-2-en

cis-but-2-en
(*Z*)-but-2-en

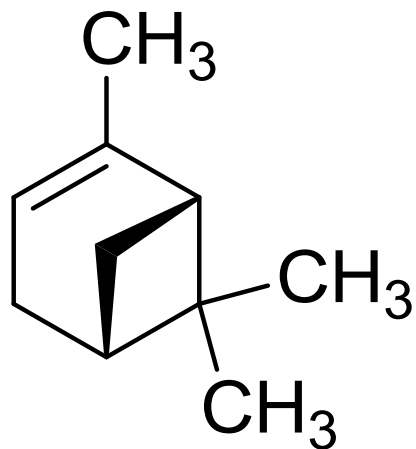
diastereomery

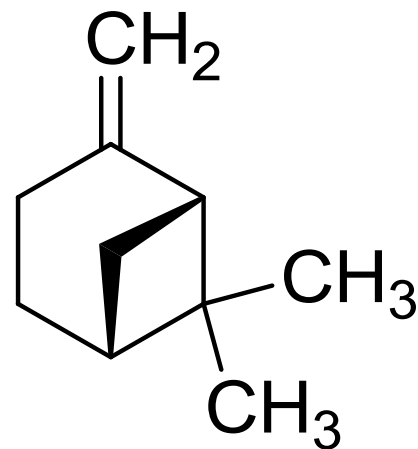
Příklad č. 1

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

(+)- α -pinen

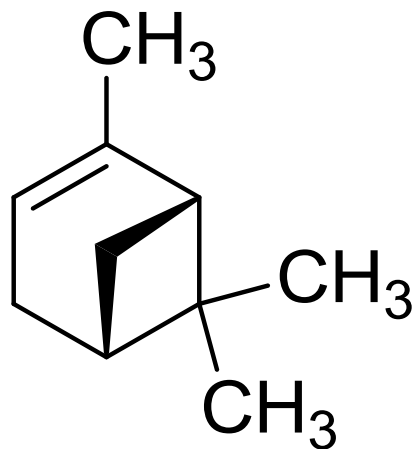
(+)- β -pinen

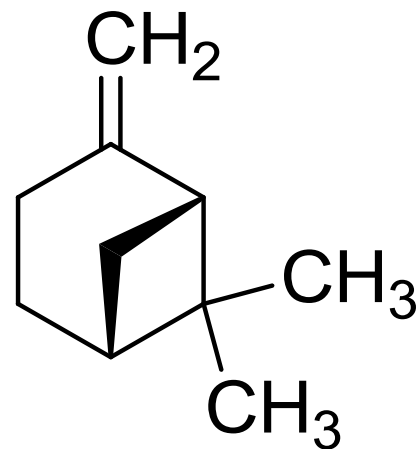
Příklad č. 1

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

(+)- α -pinen

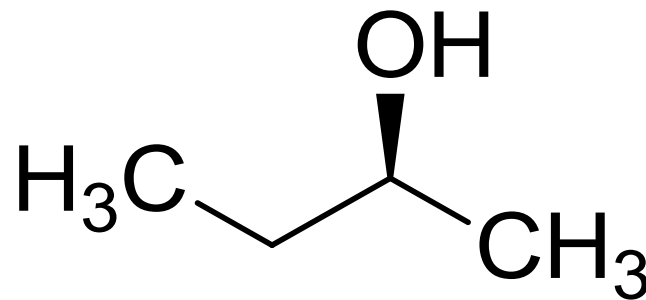
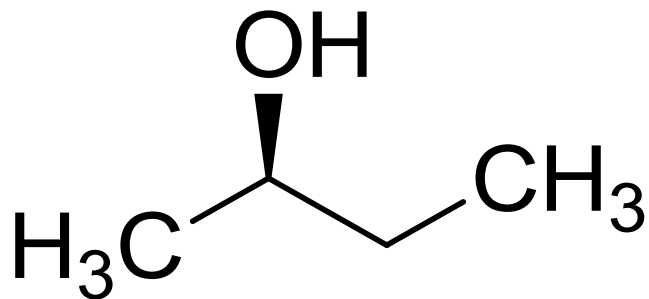
(+)- β -pinen

Příklad č. 2

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

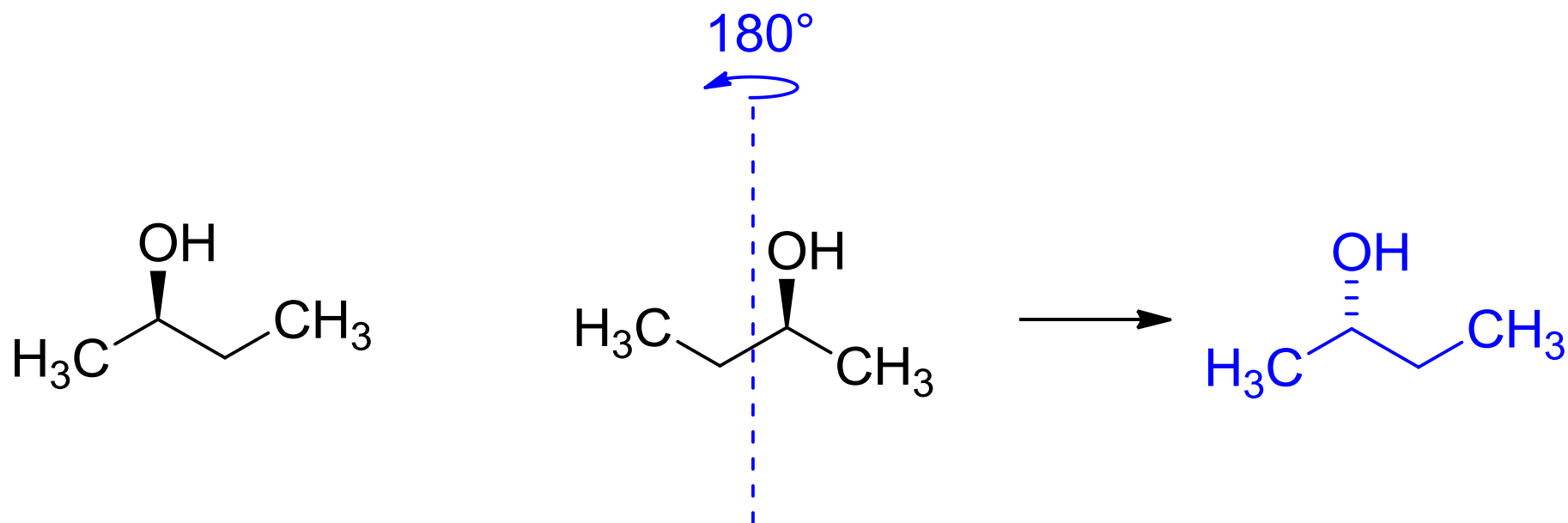
- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

Příklad č. 2

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

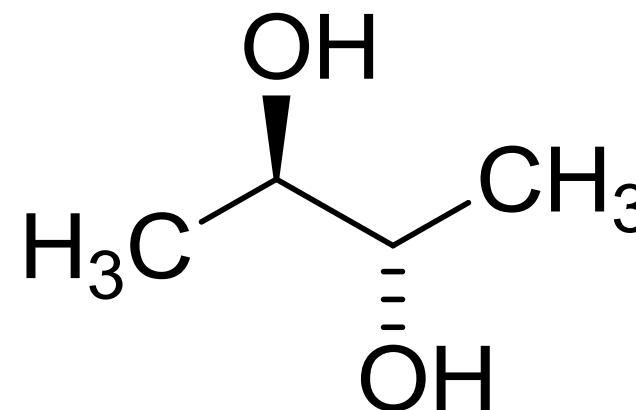
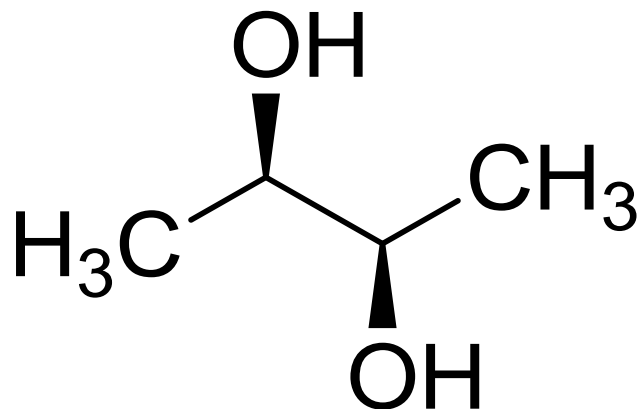
- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

Příklad č. 3

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

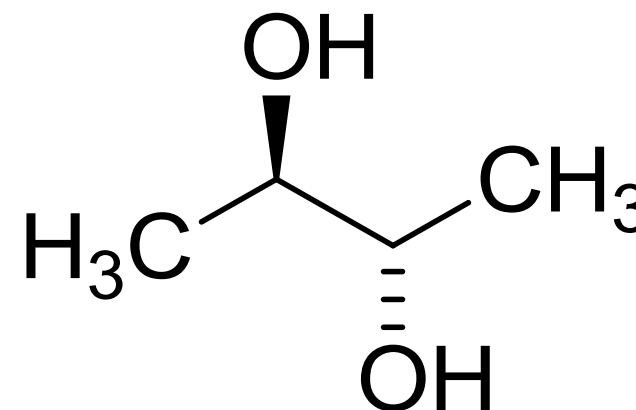
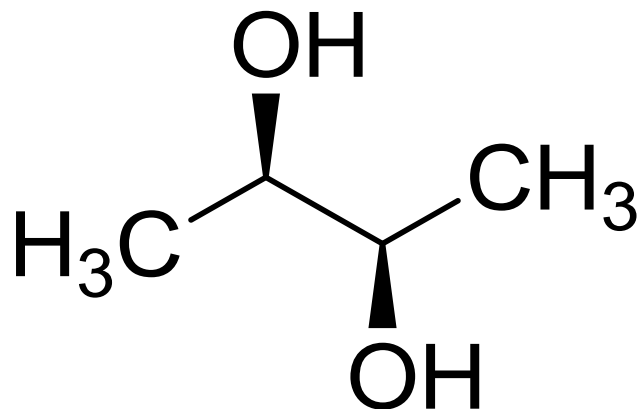
- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

Příklad č. 3

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

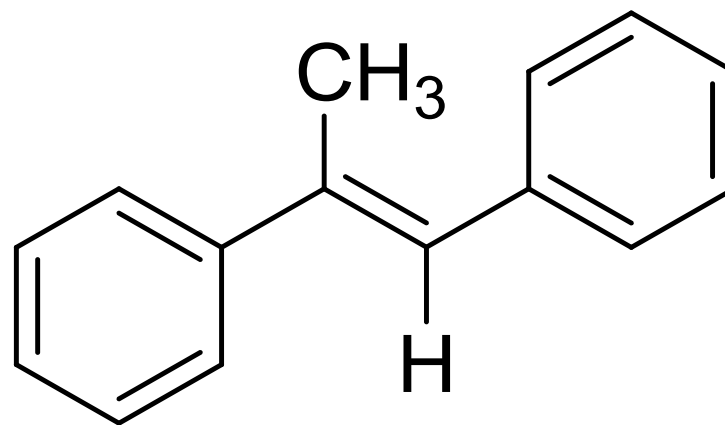
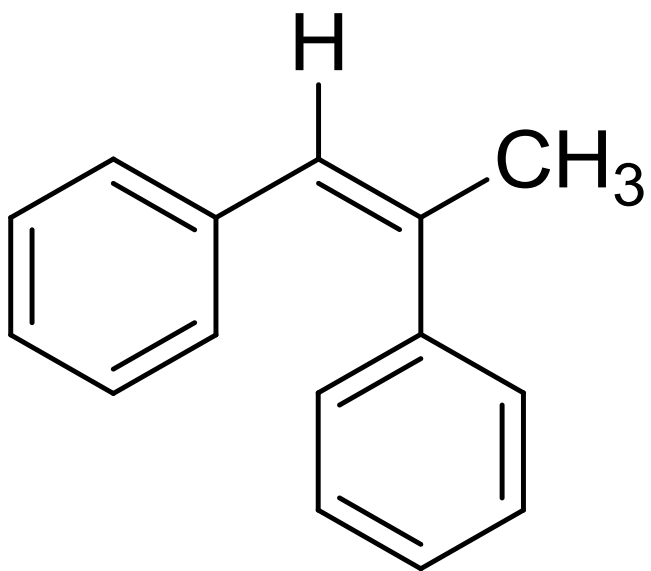
- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

Příklad č. 4

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

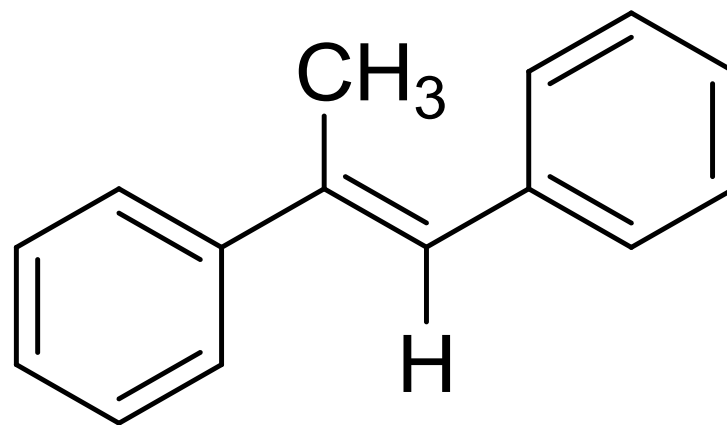
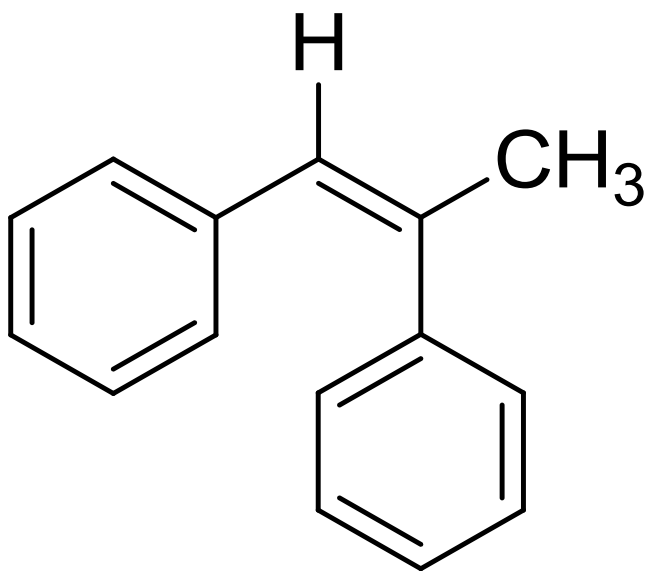
- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

Příklad č. 4

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

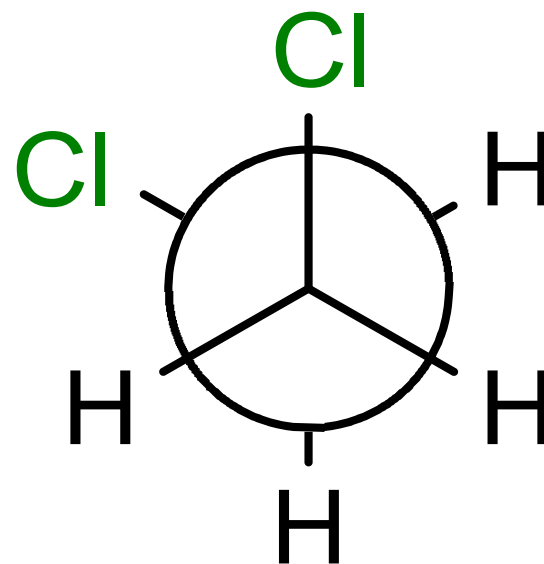
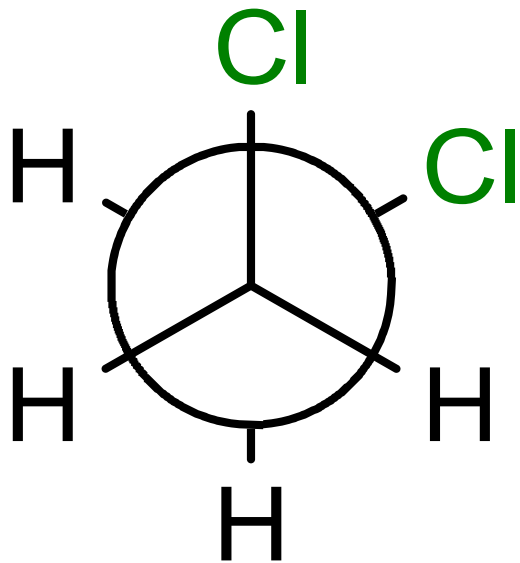
- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

Příklad č. 5

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

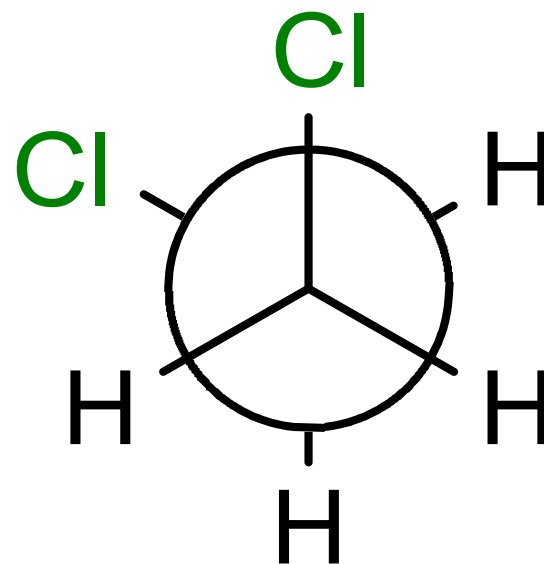
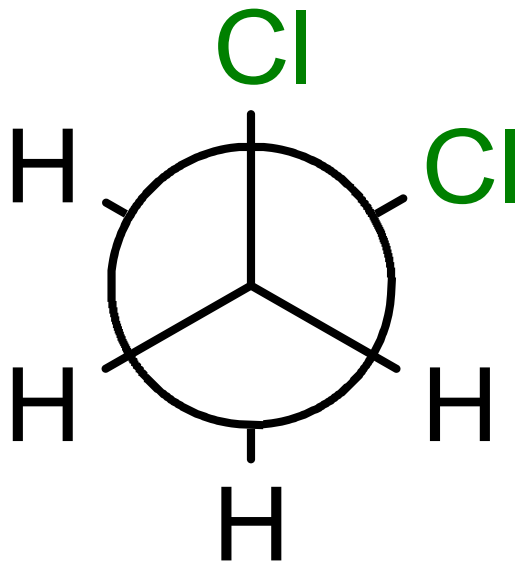
- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

Příklad č. 5

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

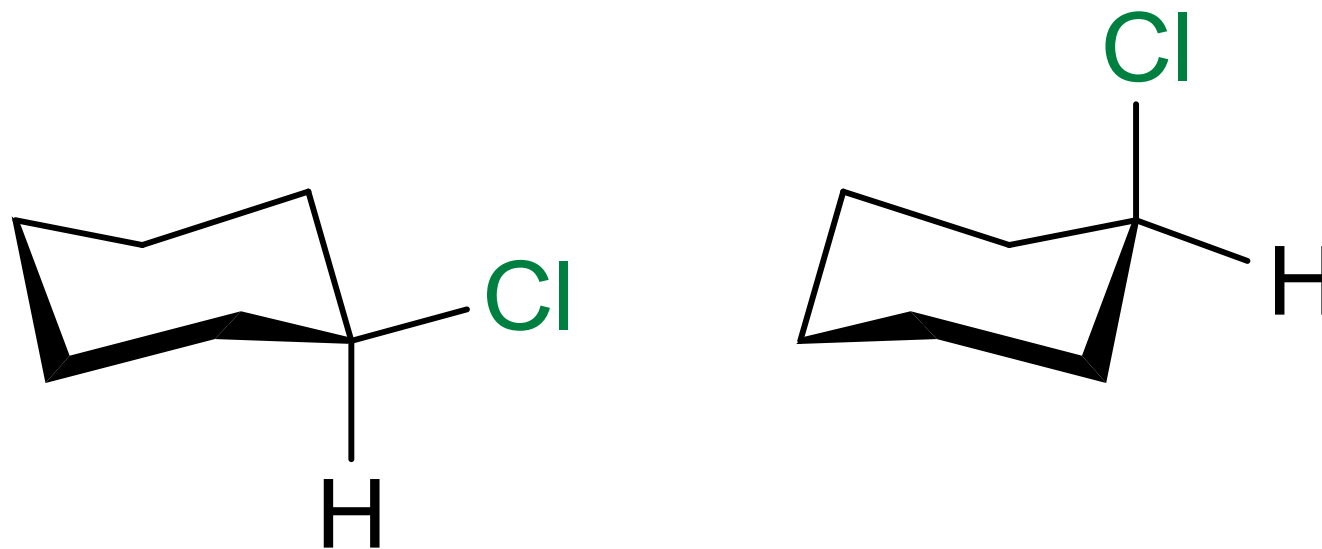
- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

Příklad č. 6

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

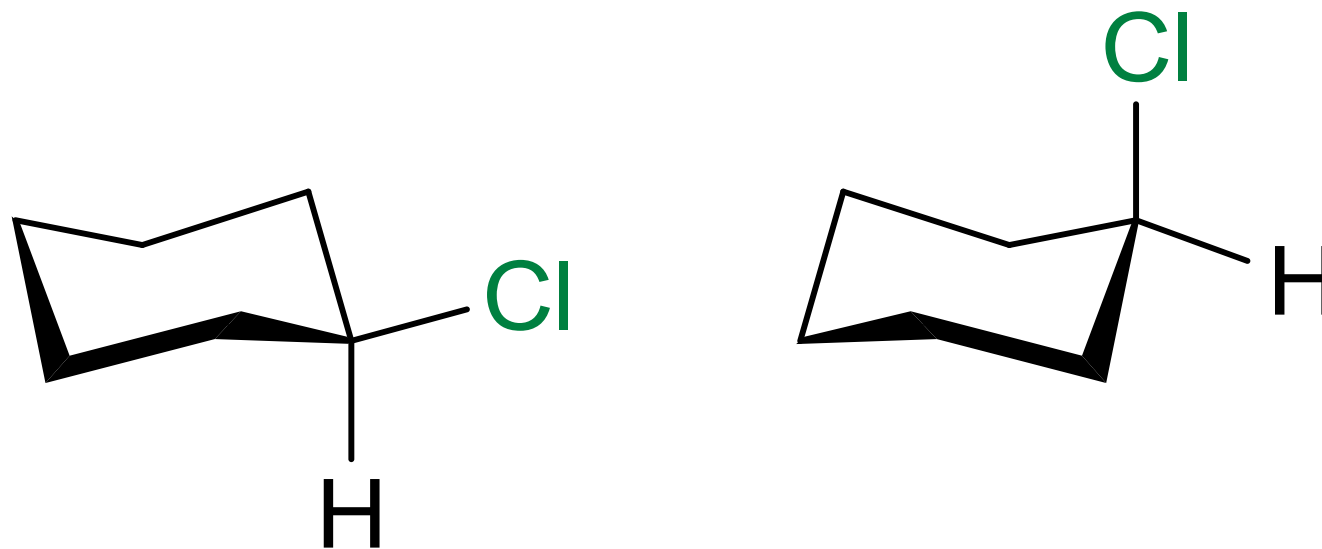
- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

Příklad č. 6

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

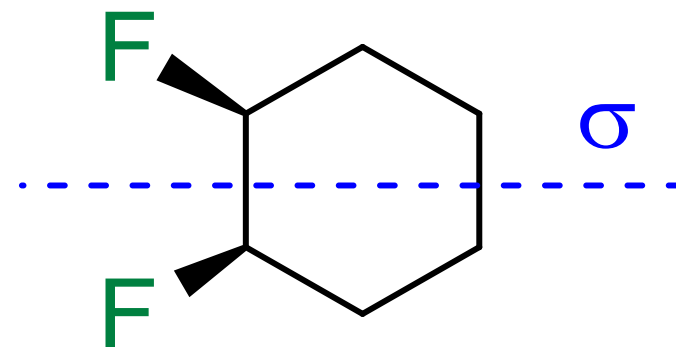
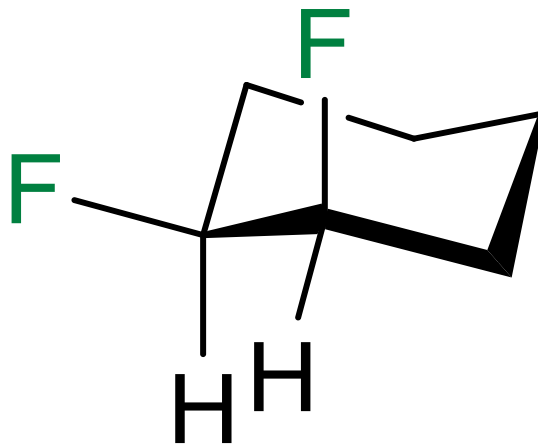
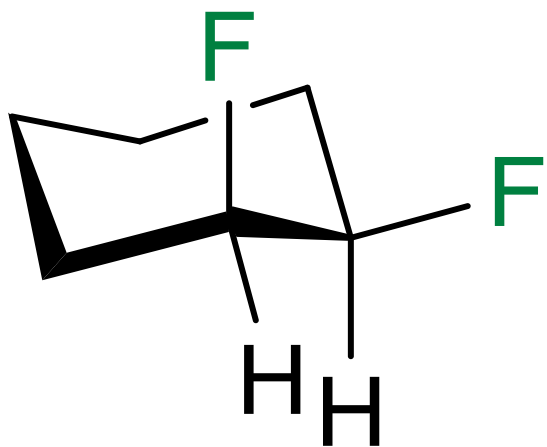
- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

Příklad č. 7

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

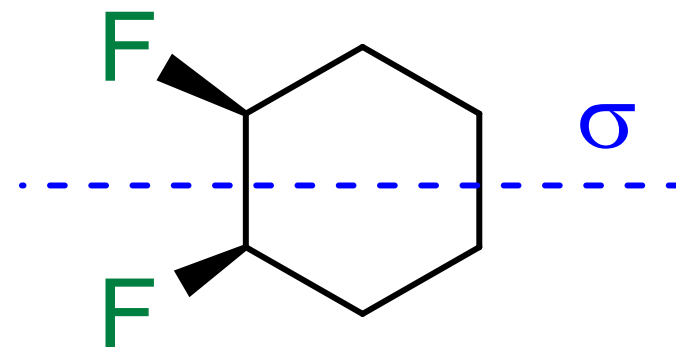
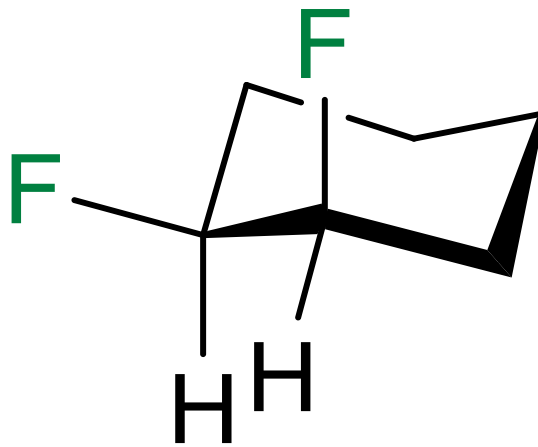
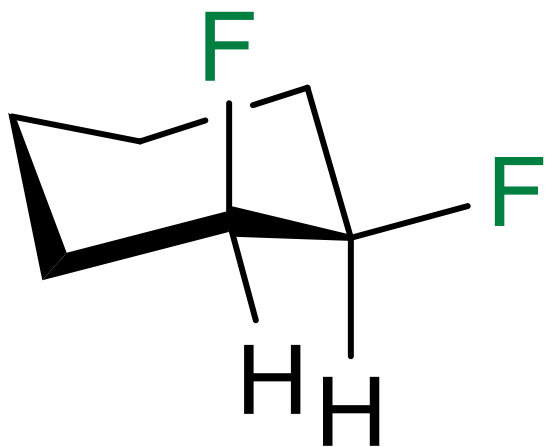
- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

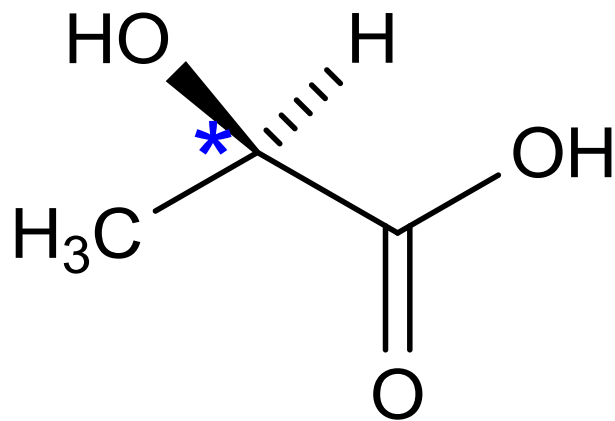
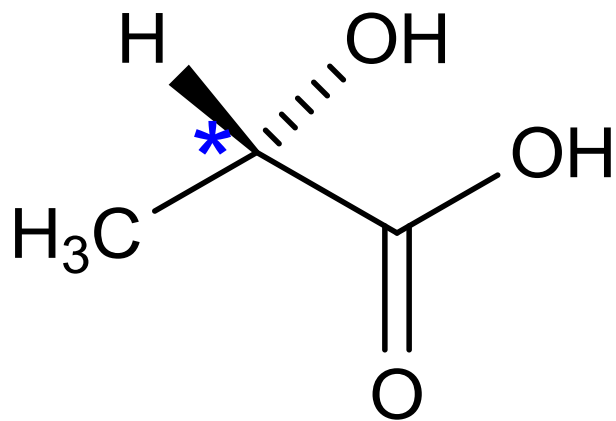
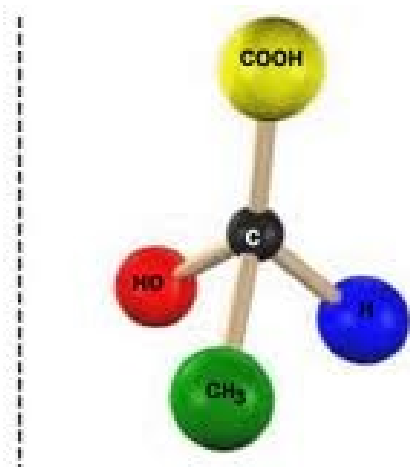
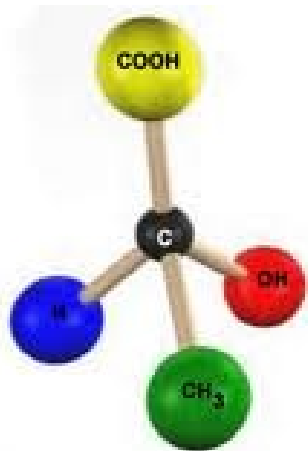
Příklad č. 7

V jakém vztahu jsou následující dvojice molekul? Volte z následujících možností:

- a) Identické
- b) Konstituční isomery
- c) Enantiomery
- d) Diastereomery

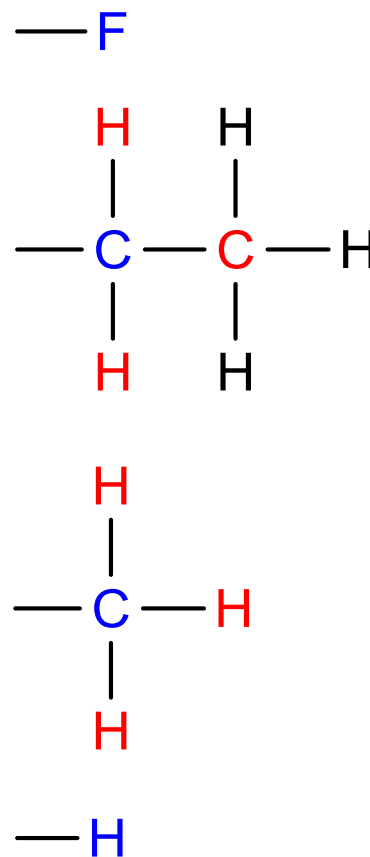
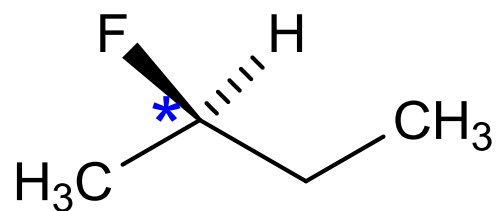

Centrum chirality - stereogenním centrem je nejčastěji atom uhlíku nesoucí čtyři rozdílné substituenty.

Algoritmus pro popis **konfigurace centra chiralit** deskriptorem **R** nebo **S**.

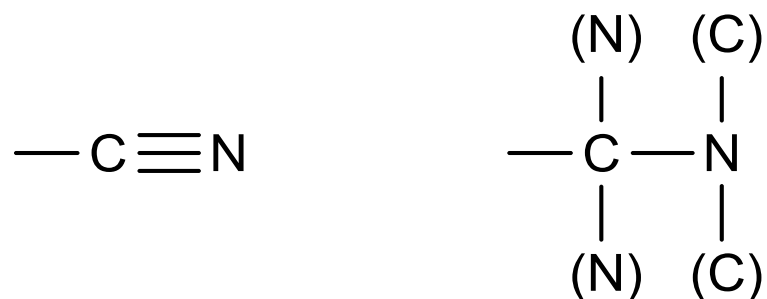
1. Seřazení substituentů na centru chiralit - Cahnovy, Ingoldovy a Prelogovy pravidla (CIP):

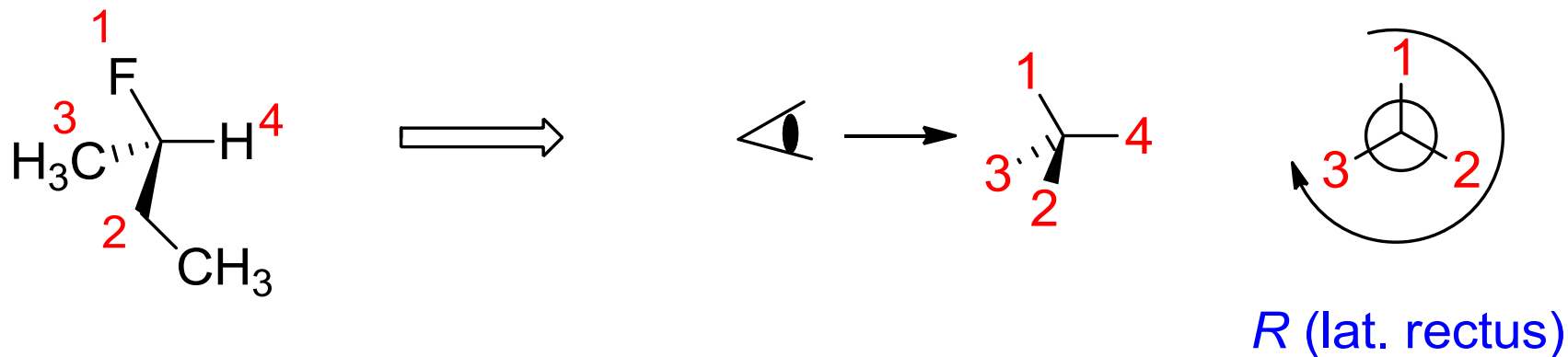
Postupně posuzujeme skupiny atomů vzdálených od centra chiralit stejným počtem vazeb
rozhodujeme **podle protonového čísla**.

Násobné vazby zrušíme a nahradíme fantomovými atomy:

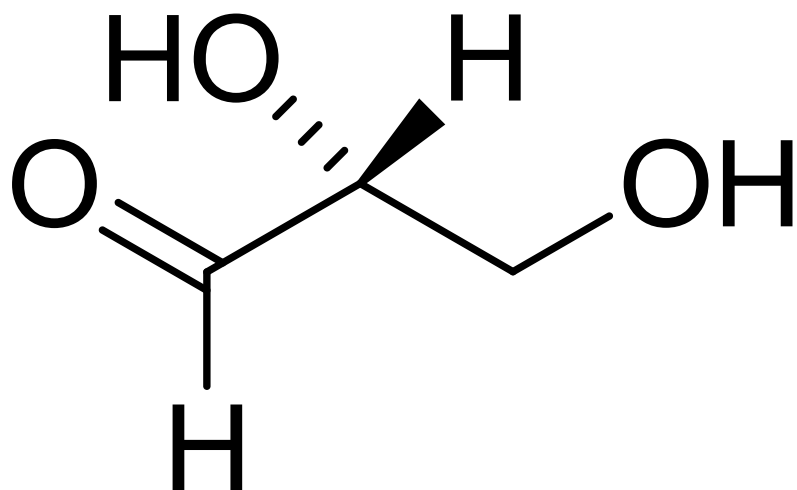

2. Podíváme se na centrum chirality tak, aby skupina s nejnižší prioritou byla v zákrytu. Určíme, zda při pohybu $1 \rightarrow 2 \rightarrow 3$ točíme **po** (*R* – *rectus*) nebo **proti** (*S* – *sinister*) **smyslu pohybu hodinových ručiček**.

Příklad č. 8

V molekule daného enantiomeru **glyceraldehydu** najděte centrum chirality a označte jeho absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

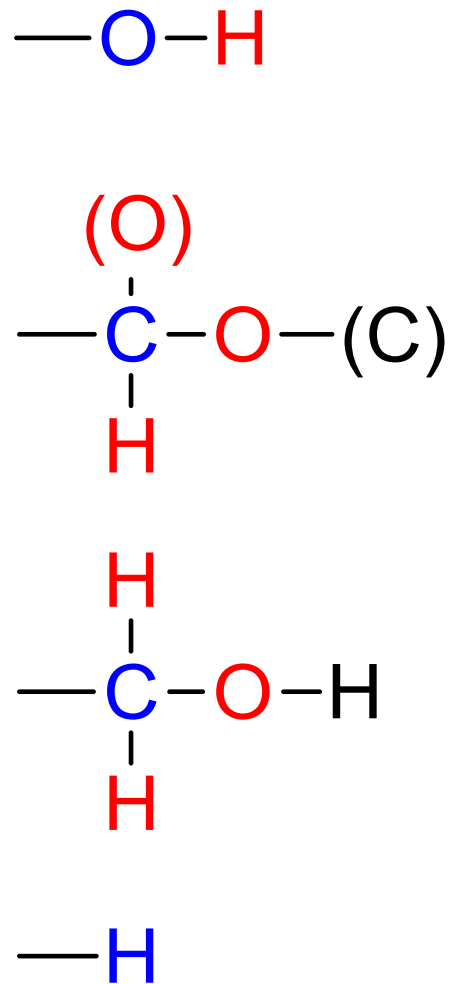
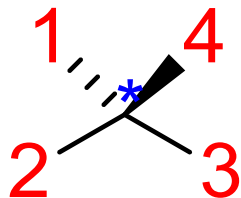
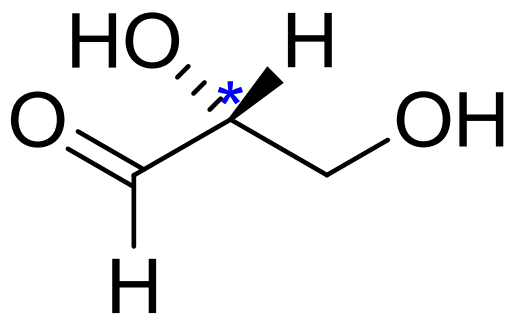

glyceraldehyd

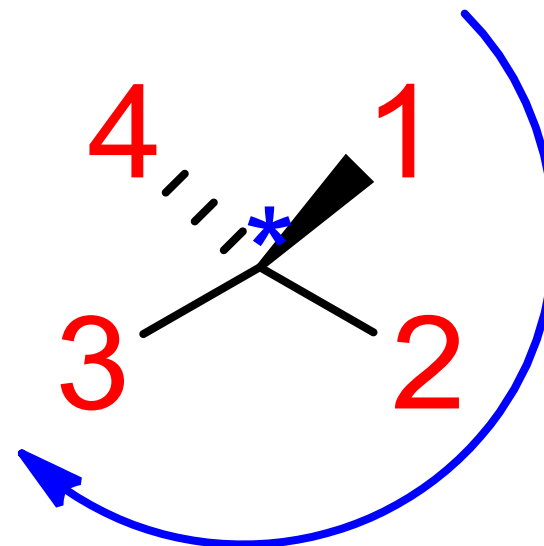
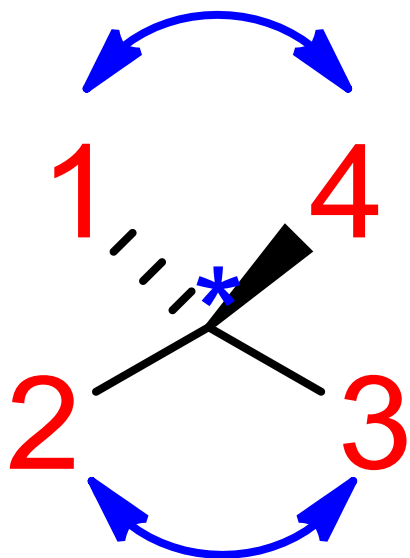
Příklad č. 8

V molekule daného enantiomeru **glyceraldehydu** najděte centrum chirality a označte jeho absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

Příklad č. 8

V molekule daného enantiomeru glycerinaldehydu najděte centrum chirality a označte jeho absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

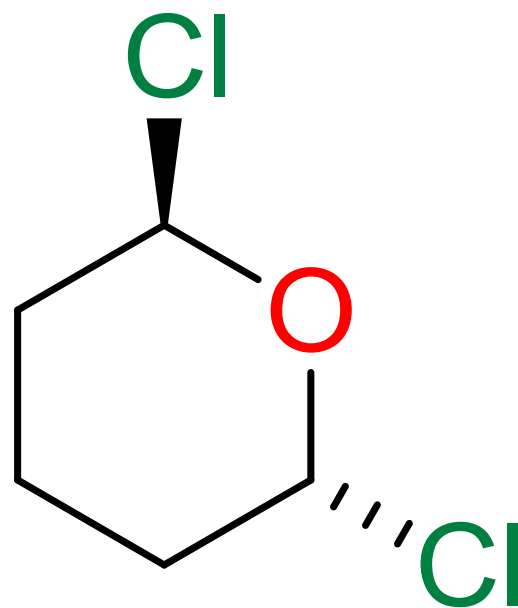

R

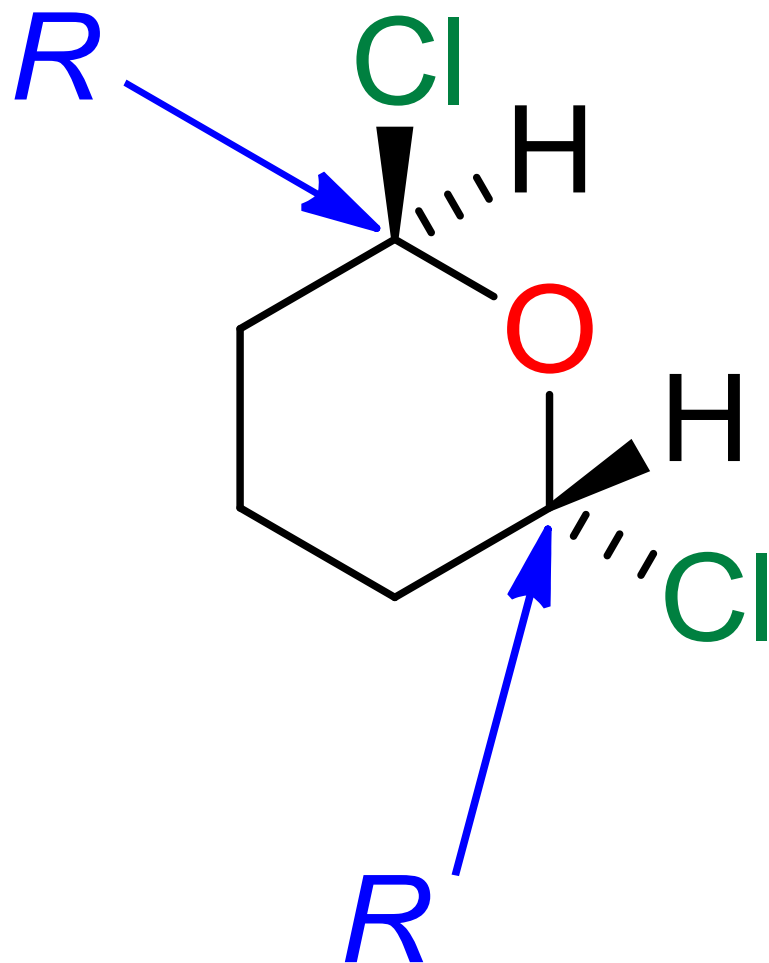
Příklad č. 9

V molekule dané látky najděte centra chiraloty a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

Příklad č. 9

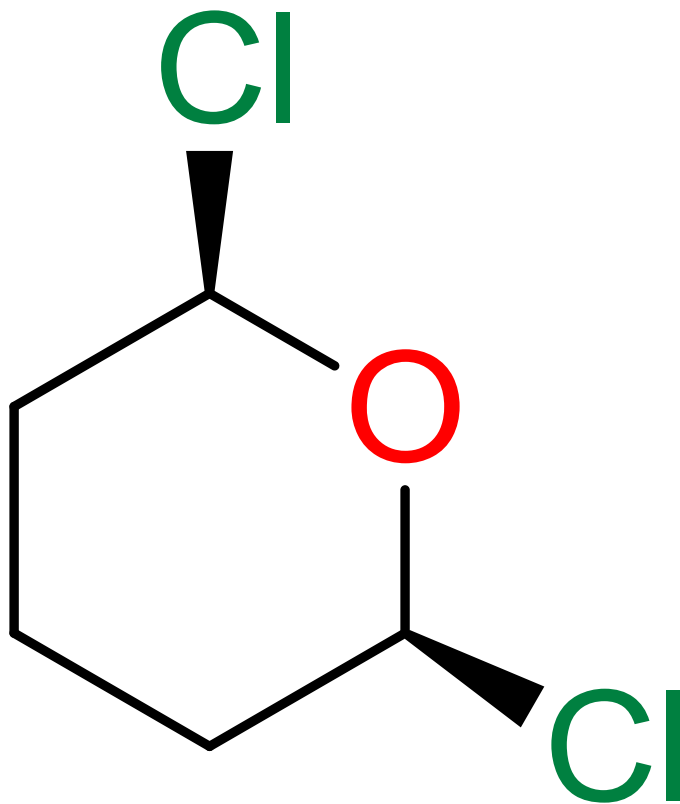
V molekule dané látky najděte centra chiraloty a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

Příklad č. 10

V molekule dané látky najděte centra chiraloty a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

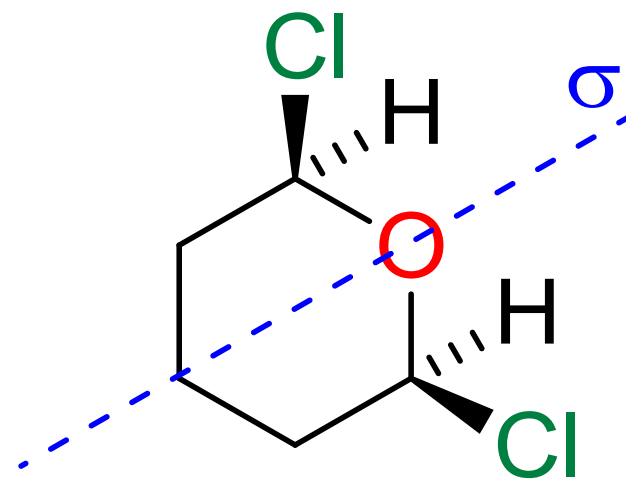
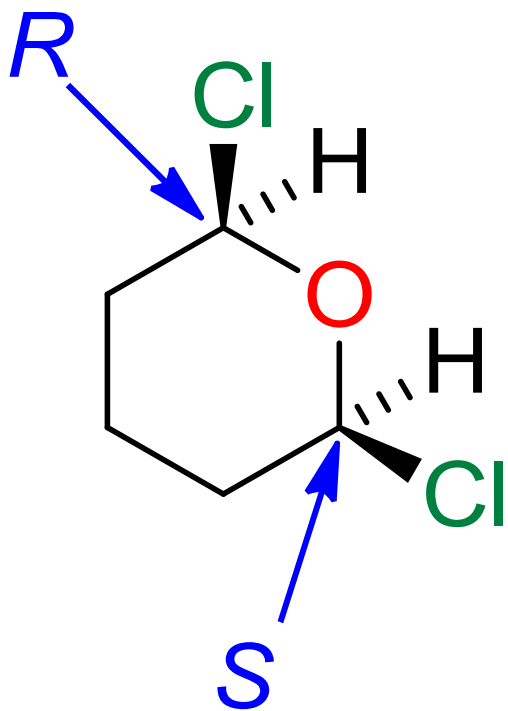
Je molekula chirální?

Příklad č. 10

V molekule dané látky najděte centra chiraloty a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

Je molekula chirální?

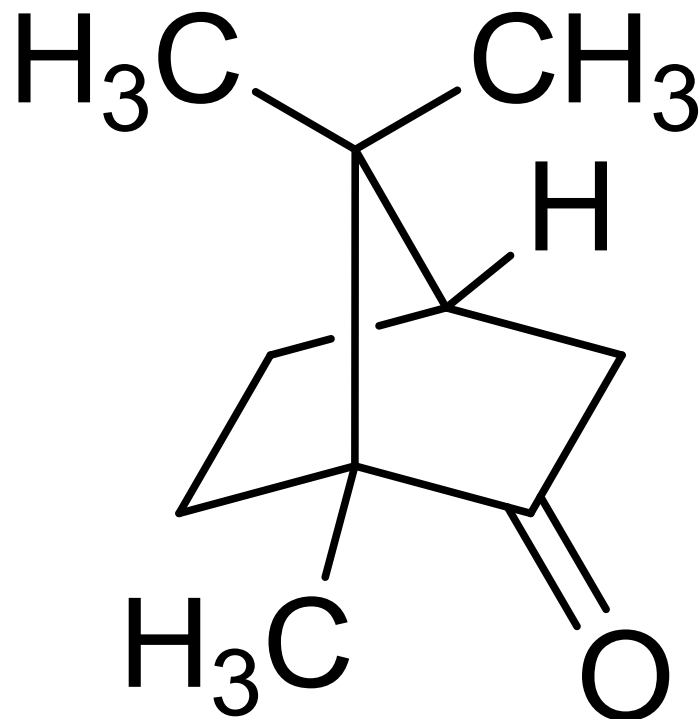

Molekula je **achirální**, molekula obsahuje centra chiraloty, ale rovina má rovinu symetrie. Je to **meso-sloučeninu**.

Příklad č. 11

V molekule **kafru** najděte centra chiraloty a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

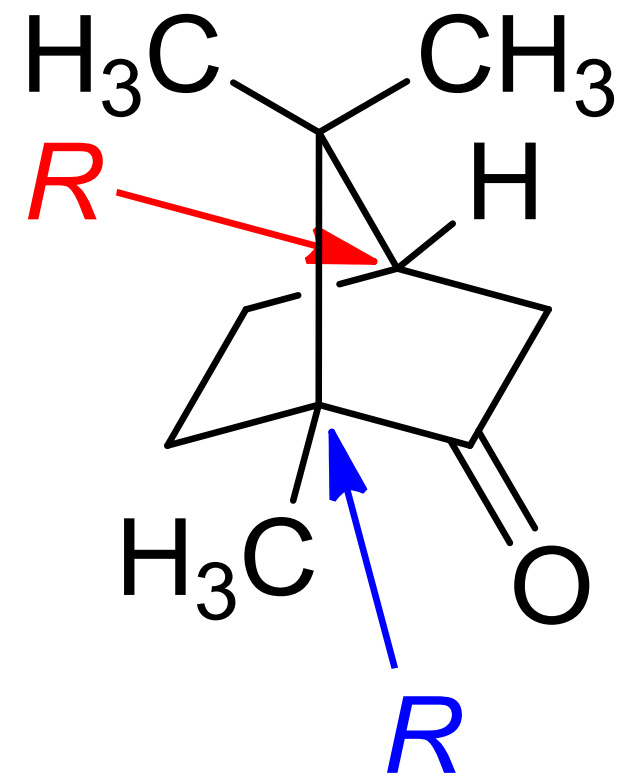
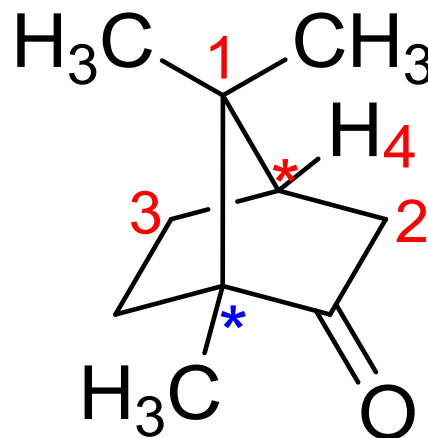
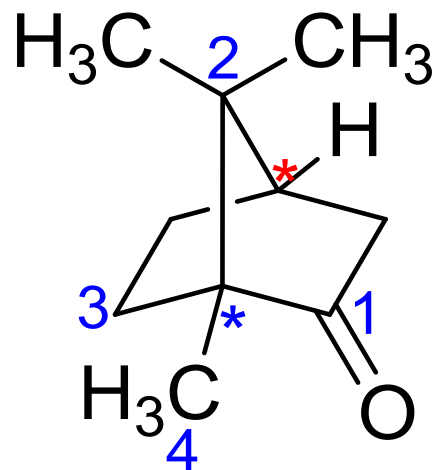

kafr

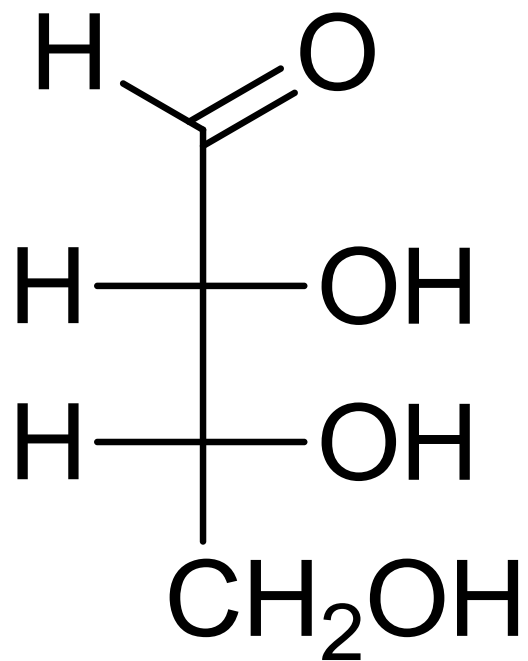
Příklad č. 11

V molekule **kafru** najděte centra chiralit a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

Příklad č. 12

V molekule *d*-erythrozy najděte centra chiraloty a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

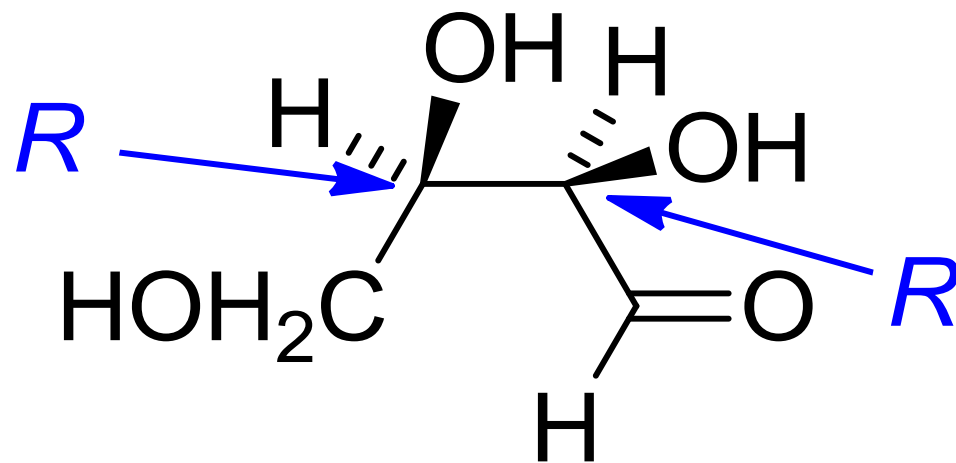
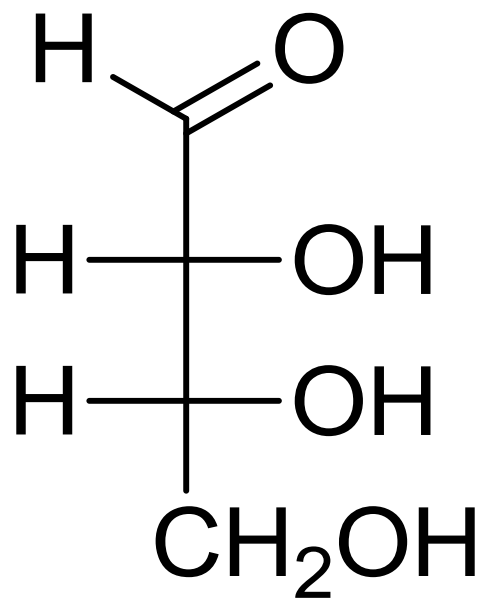

D-erythroza

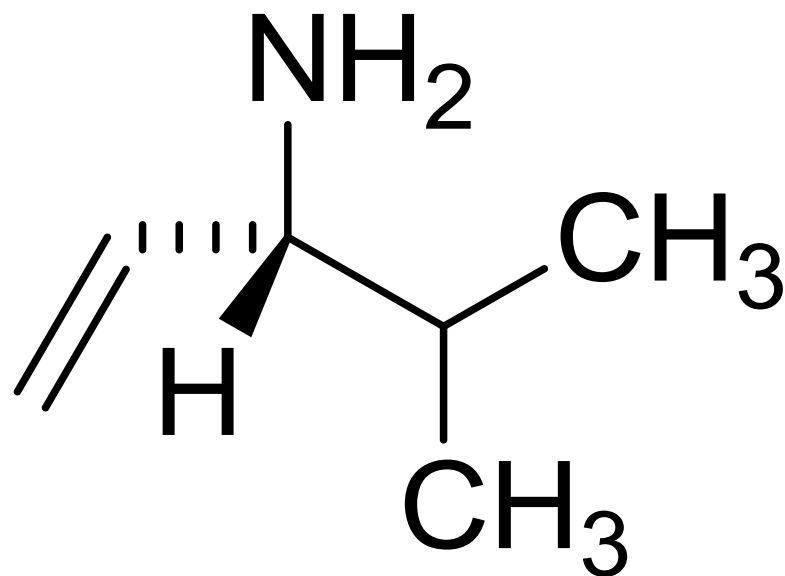
Příklad č. 12

V molekule *d-erythro*sy najděte centra chiraloty a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

Příklad č. 13

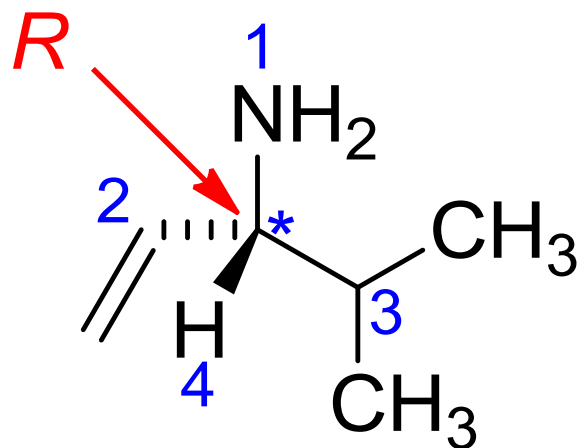
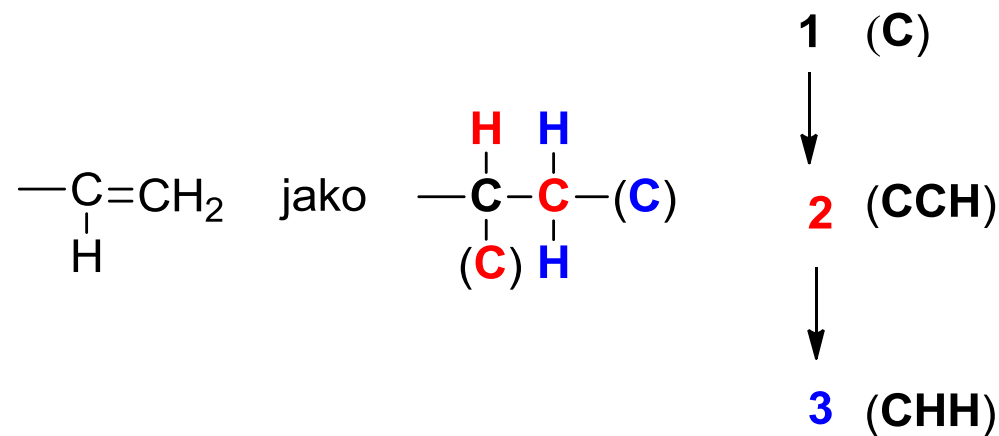
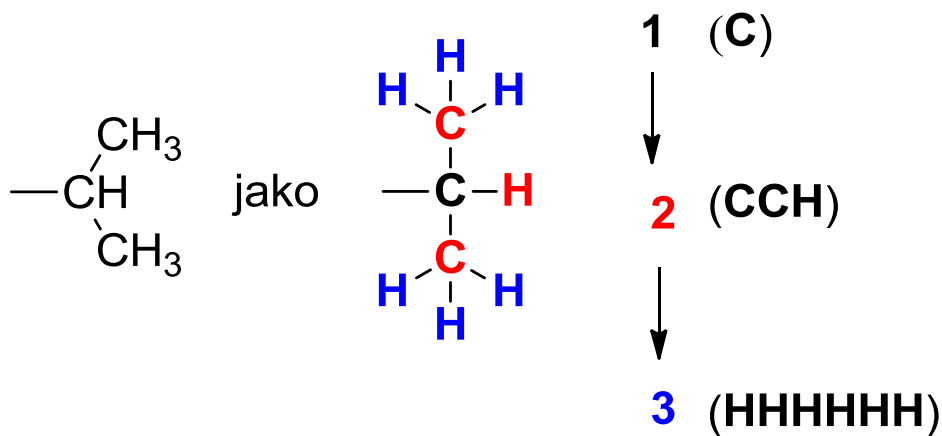
V molekule následující látky najděte centra chiralit a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

Příklad č. 13

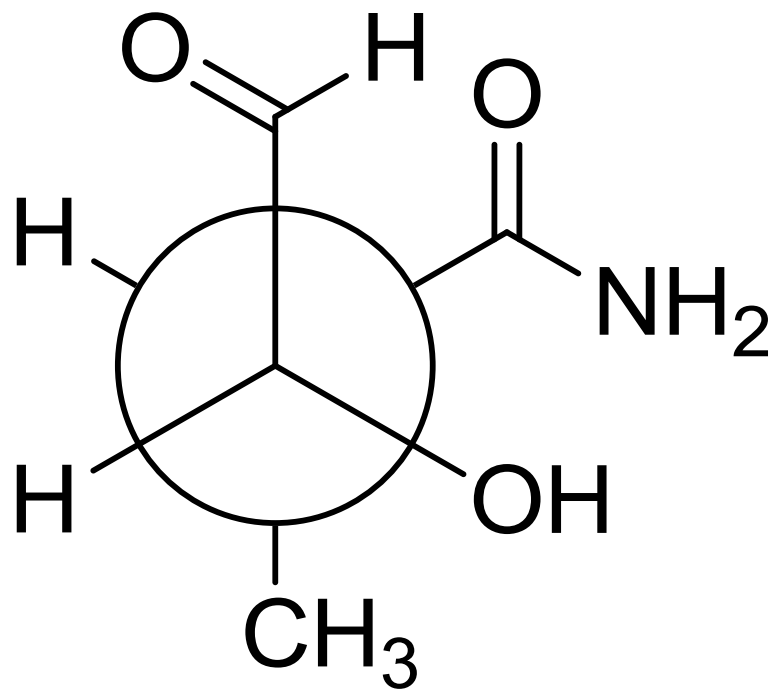
V molekule následující látky najděte centra chiralit a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

Srovnání skupin:

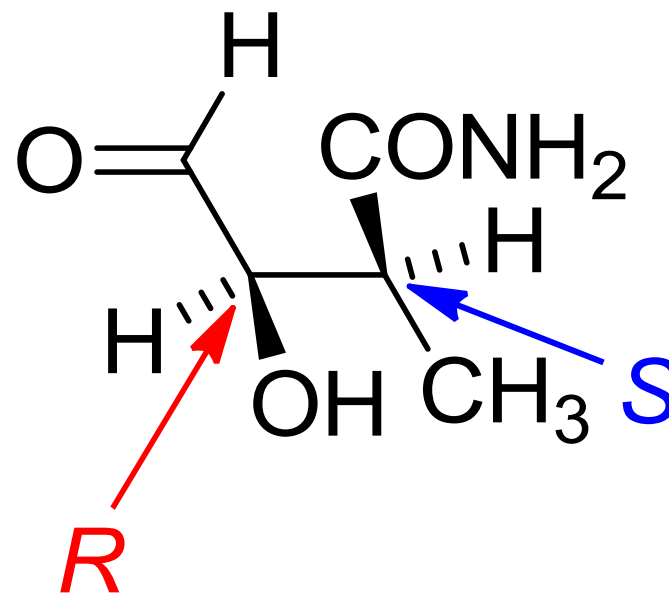
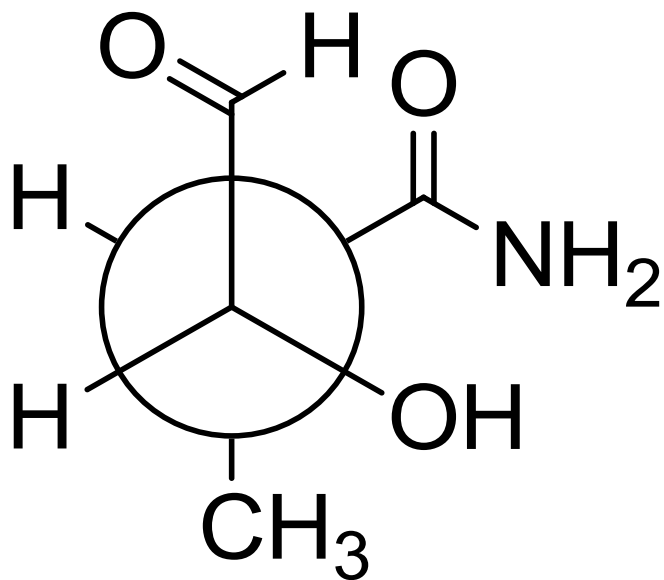
Příklad č. 14

V molekule následující látky najděte centra chiraloty a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

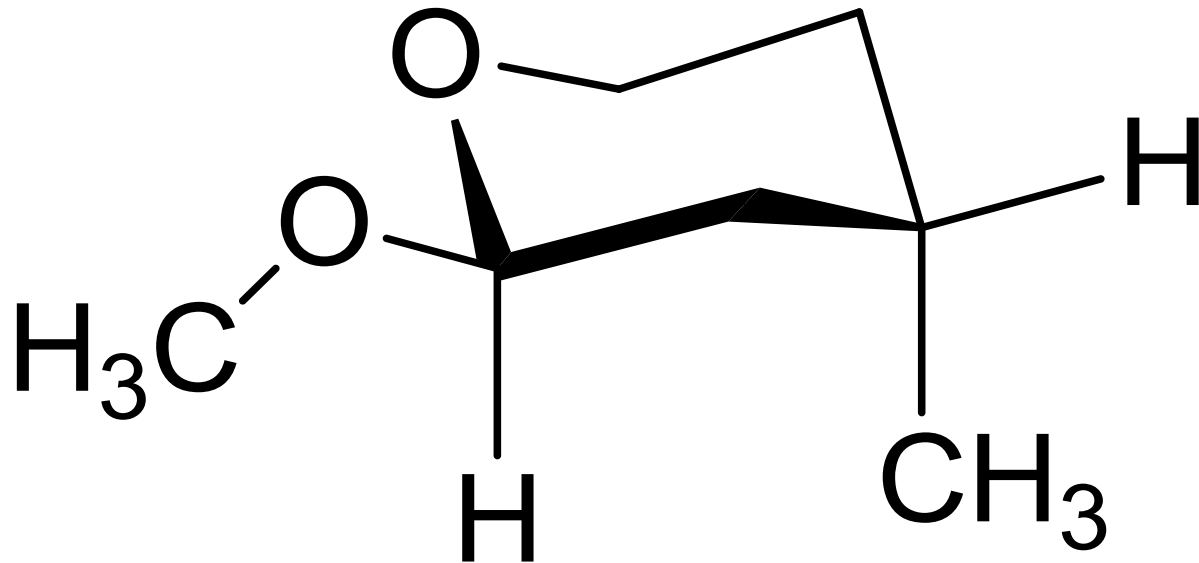
Příklad č. 14

V molekule následující látky najděte centra chiralit a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

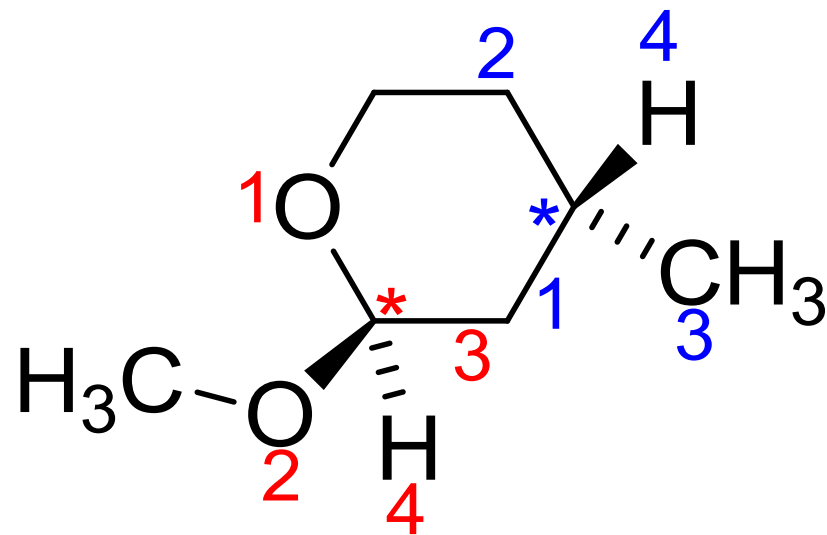
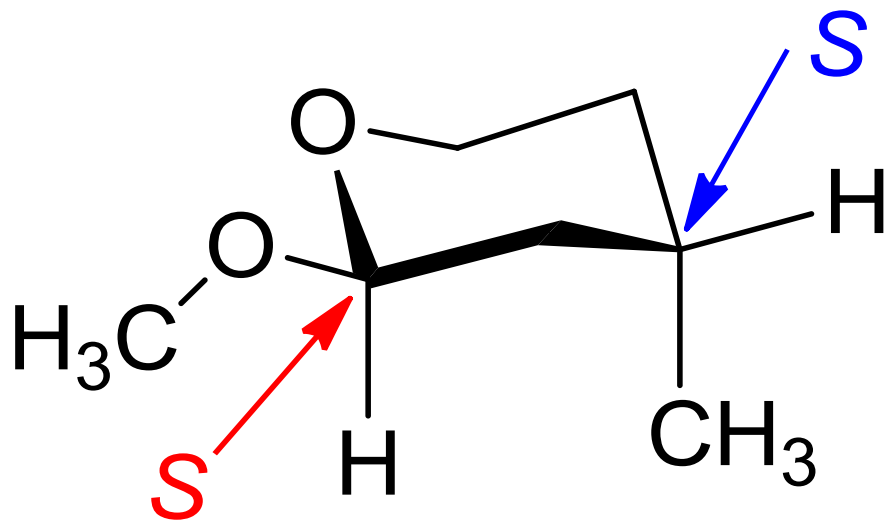
Příklad č. 15

V molekule následující látky najděte centra chiralit a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

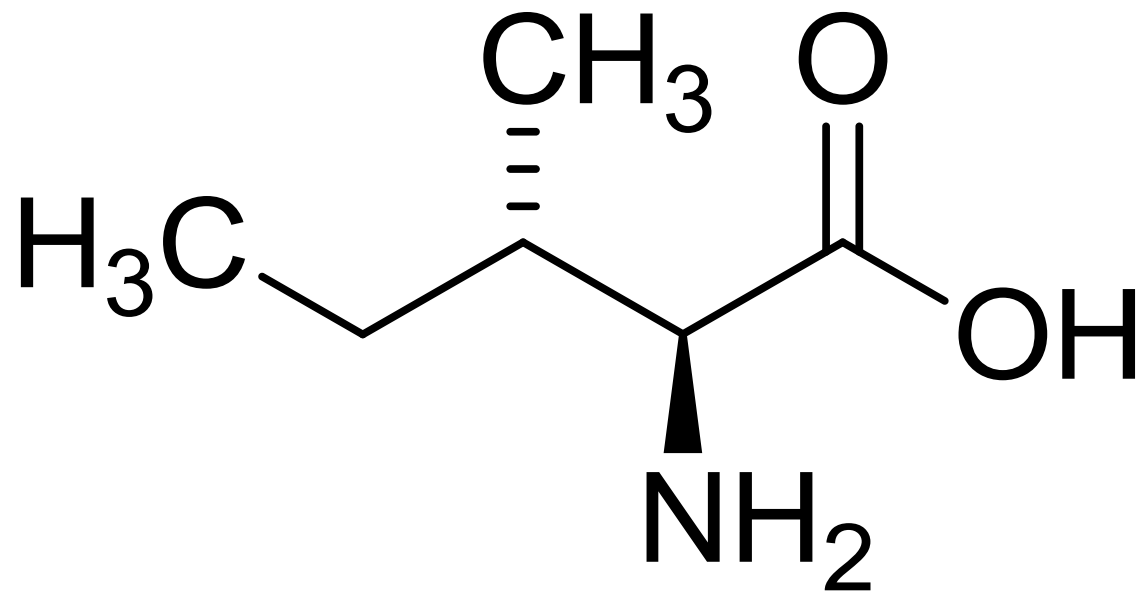
Příklad č. 15

V molekule následující látky najděte centra chiralit a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

Příklad č. 16

V molekule **isoleucinu** najděte centra chiraloty a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

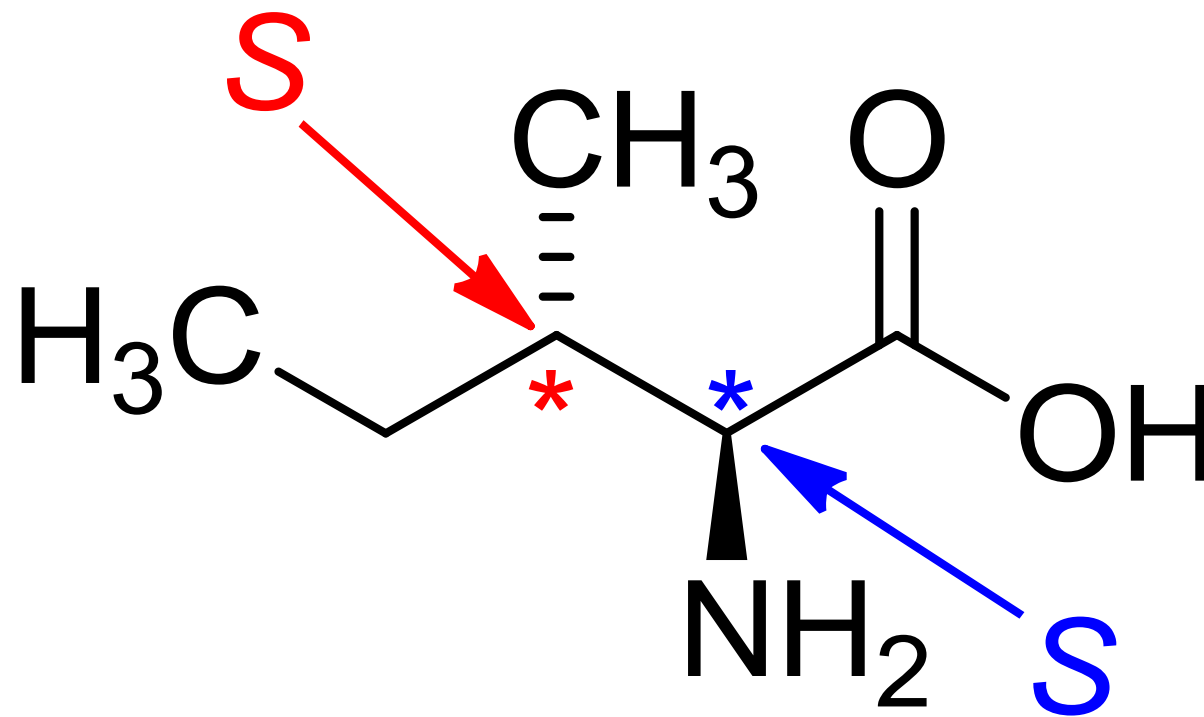

isoleucin

Příklad č. 16

V molekule **isoleucinu** najděte centra chiralit a označte jejich absolutní konfiguraci deskriptorem *R* nebo *S*.

isoleucin

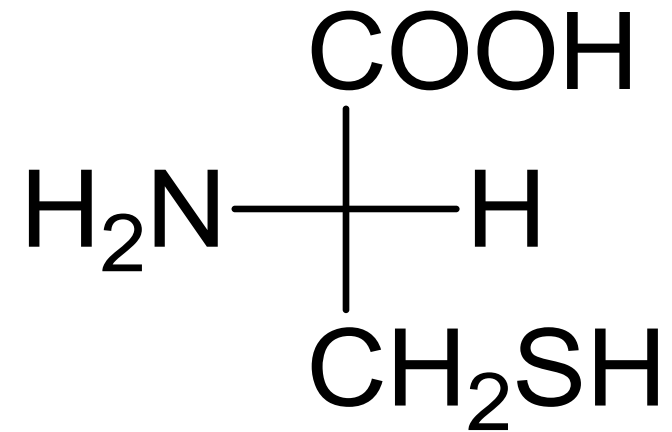
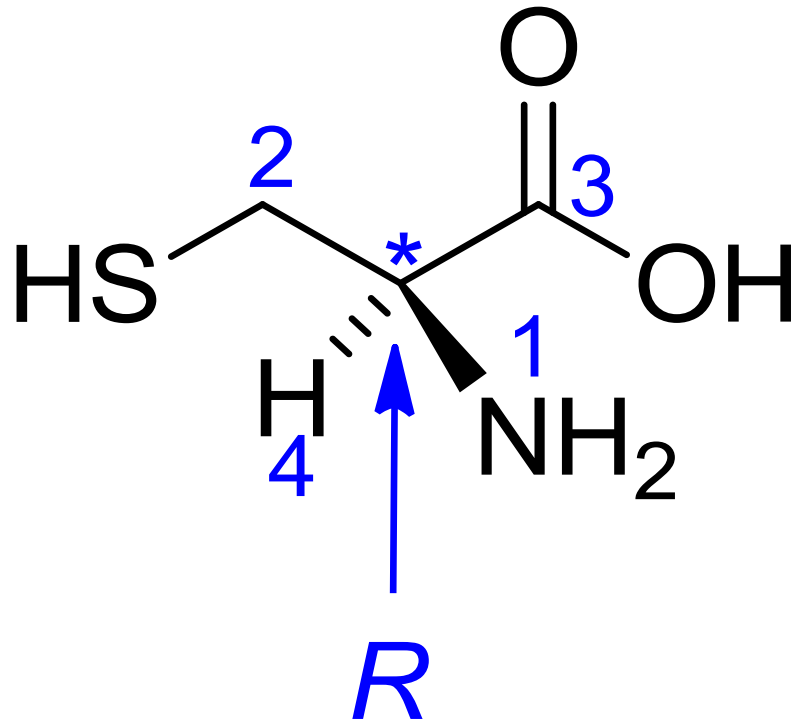
Příklad č. 17

Všechny chirální kódované aminokyseliny jsou L-aminokyseliny (mají stejné prostorové uspořádání na α -atomu uhlíku). S jednou výjimkou popíšeme tuto konfiguraci deskriptorem **S**. Která aminokyselina je touto výjimkou?

Příklad č. 17

Všechny chirální kódované aminokyseliny jsou l-aminokyseliny (mají stejné prostorové uspořádání na α -atomu uhlíku). S jednou výjimkou popíšeme tuto konfiguraci deskriptorem **S**. Která aminokyselina je touto výjimkou?

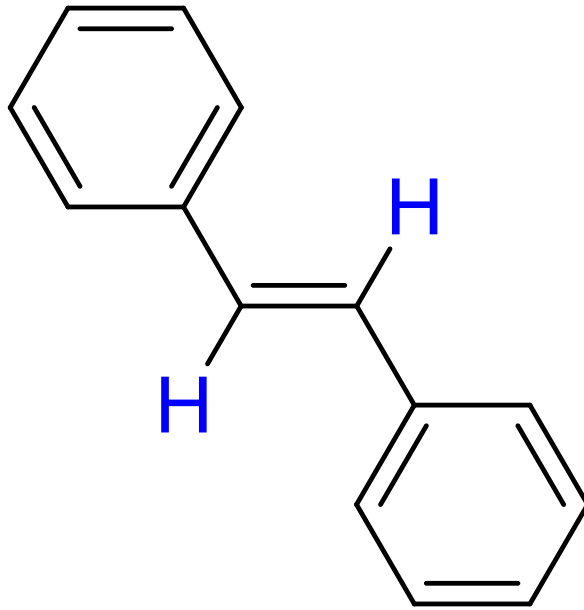

L-cystein

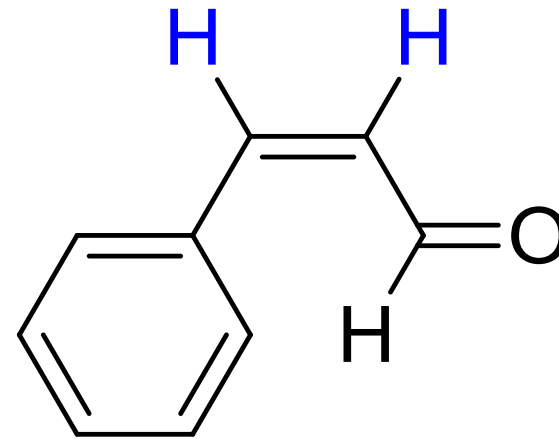

Deskriptory konfigurace dvojn  vazby

- Na dvojn  vazbě se nacházejí **dvě stejn  skupiny** (nejčastěji atomy vodíku) – deskriptory *cis* a *trans*.

trans-stilben

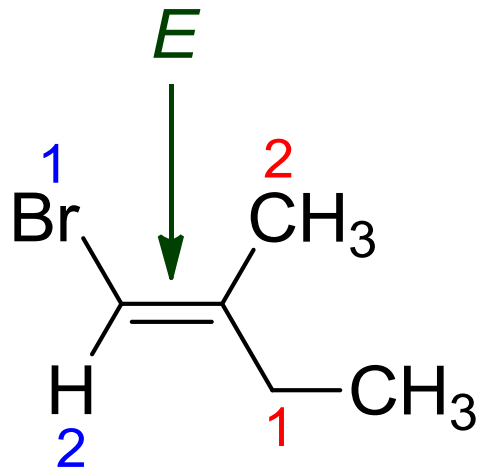

cis-cinammaldehyd

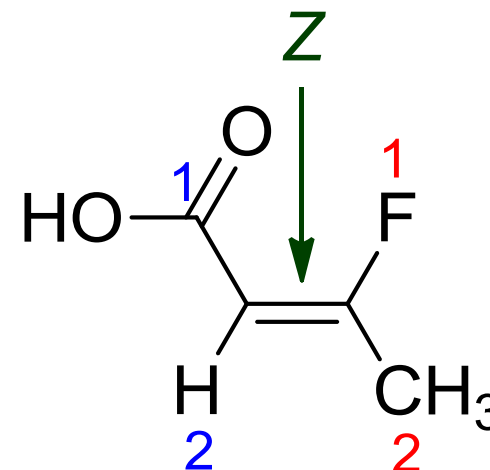

Deskriptory konfigurace dvojné vazby

- Na dvojné vazbě se **nenajdeme** dvě stejné skupiny – deskriptory *E* a *Z*.
- Přiřazení deskriptoru – substituenty na jednom i druhém atomu **seřadíme podle CIP pravidel**.

(*E*)-1-brom-2-methylpropen

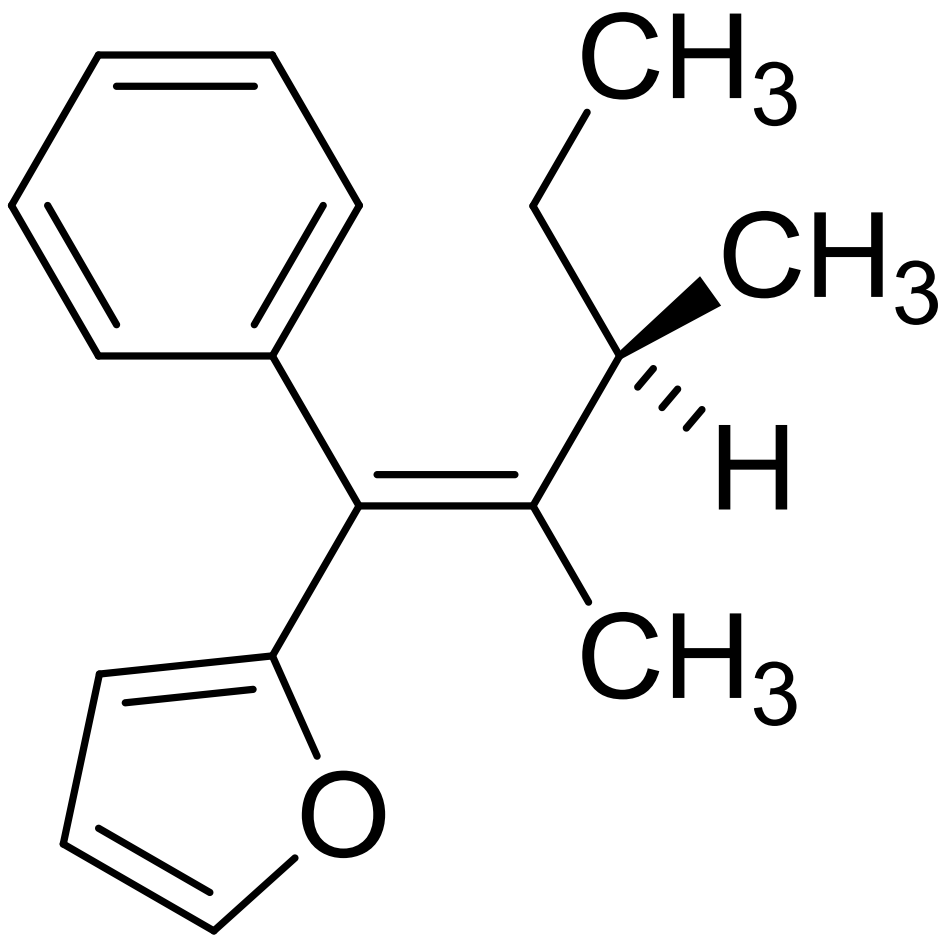

(*Z*)-3-fluorkrotonová kyselina

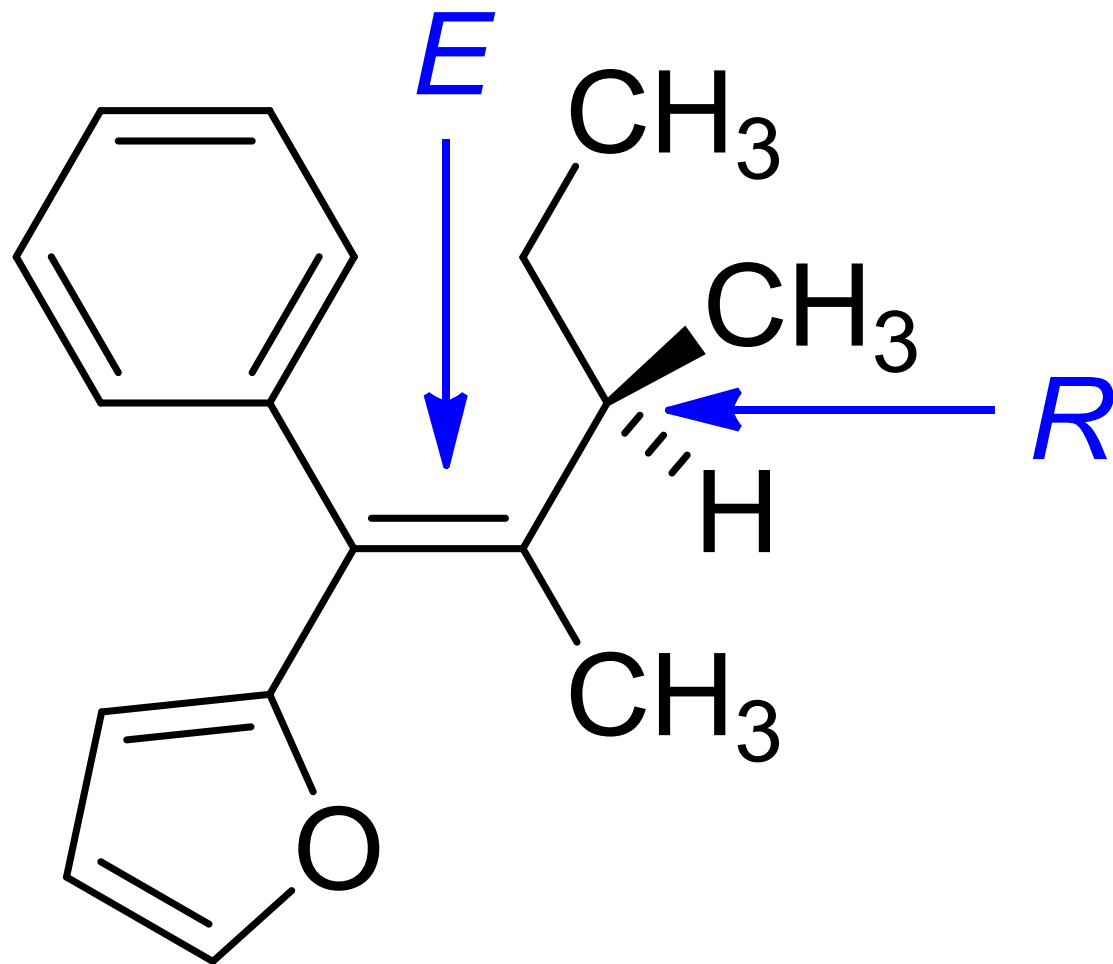
Příklad č. 18

Najděte v následující molekule všechna stereogenní centra a označte jejich konfiguraci příslušným deskriptorem.

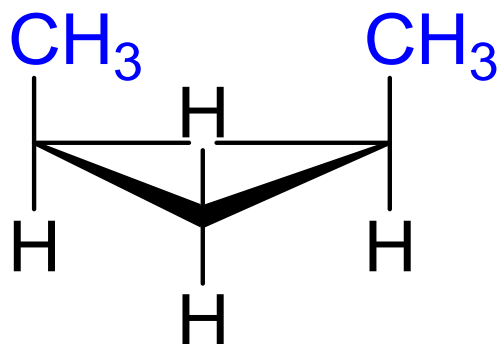
Příklad č. 18

Najděte v následující molekule všechna stereogenní centra a označte jejich konfiguraci příslušným deskriptorem.

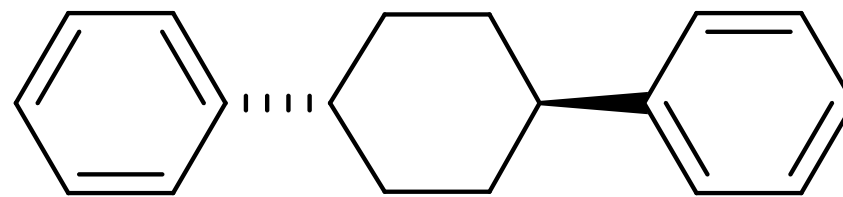

Deskriptory konfigurace na cyklu

- Pouze deskriptory *cis* a *trans*.

cis-1,2-dimethylcyklopropan

trans-1,4-difenylcyklohexan

